

Storparten av bantuenene er for apartheidpolitikken

Sier feltmaskalk Montgomery etter en lengere orienteringsreise i Sør-Afrika på eget initiativ

SELV ZULUENE FØLGER IKKE LUTHULI — BARE DEN NORSKE DAGSPRESSE

For et par numre siden bragte vi en artikkel av en afrikaaner om zuluhøvdningen Luthuli, som Norge utmerket med den fredspris vi har fått til forvaltning. Det er vel kanskje noen som tviler på denne forfatters objektivitet siden han på sett og vis er part i saken — på samme måte som Luthuli, så det kan kanskje ha sin interesse å se litt på hva en virkelig uhildet dommer har å si om saken, og det til og med en så berømt som den britiske feltmarskalk Montgomery.

Montgomery har skrevet en artikkel om apartheid-politikken i «The Sunday Times» etter først å ha foretatt en reise til Sør-Afrika for på stedet å gjøre seg opp en mening om regjeringens apartheid-politikk. Og han understreker meget sterkt at han ikke reiste etter invitasjon av dr. Verwoerd og hans regjering eller av noen annen. «Besøket skjedde utelukkende etter eget ønske», skriver han og tilføyer at han selv betalte alle utgifter. «Jeg ønsket å lære, og en kan ikke lære uten en går ut for selv å se — og bruker tid på det».

Om apartheidpolitikken mål og hensikt, skriver feltmarskalken:

«Den sør-afrikanske plan, slik som dr. Verwoerd fortalte meg i et intervju ved min an-

28. MAGAZINE SECTION

Lord Montgomery reports on his recent talks with native chiefs in South Africa, and their challenge to Albert Luthuli, the Nobel Peace Prizewinner, as the leader of all the Bantu in the Republic.

EARLY this year I paid my third visit to South Africa because I want to examine in

komst, er å skape innenfor republikken et antall selvstyrte områder for bantuenene, områder hvor europeere ikke skal ha noen politiske rettigheter. Sentralregjeringen vil overlevere til Transkei-regjeringen ledelsen av utdanning, sunnhetsvesen, jordbruk, rettsvesen inklusive politi, veivesen (og slike andre ministerier som finnes rådelig) såsnart

Transkei er rede til å overta ansvaret. Sentralregjeringen vil beholde ansvaret for utenrikspolitikk og forsvaret, samt den øverste ledelse av den økonomiske utvikling i republikken.

Transkei-regjeringen vil bli gitt finansiell støtte, til en start. 1 million pund vil bli skaffet tilveie, og et samlet beløp på 27 millioner pund vil bli stillet til disposisjon i løpet av de kommende fem år. Det vil også bli ydet hjelp for Transkei-regjeringen

til å reise lån i de oversjøiske land og i Sør-Afrika.

Transkei er i den sør-østre del av republikken, et stort landområde mellom Great Kei river i sør og grensen til Natal i nord-øst, og adskilt fra Basuto-land ved Drakensberg mountains. Totalarealet er omkring 16.000 kvartmiles — to ganger størrelsen av Wales. De fire hovedområder er selve Transkei, Tembuland, Pondoland og Griqualand øst.

Sammen med Ciskei (3.200 kvartmiles og sør for Kei river) er Transkei hjemlandet for det xhosa-talende folk, som teller over 3 millioner, omfattende 30 prosent av Sør-Afrikas bantubefolkning. (Zuluene kommer som nr. 2 med 25 prosent). Omkring 2 millioner av xhosa-folket bor i Transkei, omkring 150.000 menn arbeider som emigranter annetsteds. Det er mulig at Transkei og Ciskei en dag blir slått sammen til én stat.

Transkei, og spesielt Pondoland, er uvilsmot den vakreste og mest pittoreske del av republikken, og dertil den mest fruktbare som byr på utmerket beiteland. Dette motsier antydningene om at den sør-afrikanske nasjonalistregjering har til hensikt å overlate til bantuenene de dårligste områder og beholde de beste selv.

Montgomery forteller så om besøk ute blant den jorddyrkende befolkning, og fortsetter så:

Men spesielt ønsket jeg å (Forts. side 6)

OLAF HOLM:

DÅREKISTEN

I
De fleste av de kjennsgjerninger, som vil komme til å danne grunnlaget for historiens dom over hendingene såvel i mellomkrigs-tiden som i perioden 1940—45 og senere, fortrinnsvis «retts»oppjøret er vel nu kjent.

Der kommer imidlertid nu og da — som det synes uforvarende — opplysninger, som fyller ut de tomme plasser i mosaikken og dermed kaster lys over forhold, som hårdnakket har vært innhyllet i «egyptisk» mørke. Hva det nu kan komme av.

II.

De som søker forklaringen på de forunderlige begivenheter i Trysil i 1940, hvor Norge med overlegg ble dradd inn i verdenskrigen på engelsk side, er blitt henviset til å begynne med 1905 og hva da skjedde. Det viser, at de kongelige samvittighetsskrupler på parlamentarismens vegne som krigsarsak ikke er godtatt. Da oppfordringen kommer fra hold utenfor NS som er mest skadelidende, så er det desto større grunn til å følge den.

Hva som virkelig gikk for seg i Trysil, vil neppe bli røpet på lenge ennu. Som alminnelig regel pleier hemmelige dokumenter å bli tilgjengelige for offentligheten etter 50 års forløp. Dokumentene fra kongemakeriet i 1905 vil nok få ytterligere 50 år i tillegg, nettopp på

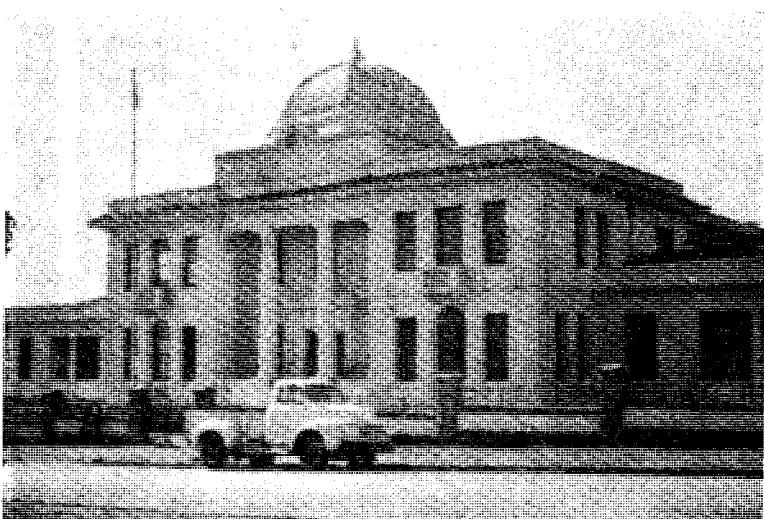
Efter bombardementet i Nybergsund gav Nygaardsvold «ordre til krig», hevdes det!

grunn av denne henvisning til i dem å finne forklaringen på hendingene i Trysil.

III.

Man kan forresten like godt gå helt tilbake til Sverre Prest og hans «stalinistiske» system til å tilrive seg og befeste sin makt, nemlig å ødelegge folkets elite. Her var det ingen Sturer, ingen Kristina Gyllenstierna og frem for alt ingen Gustav f. Vasa. Denne hans virksomhet resulterte i, at det norske folks motstandsevne syknet hen. Der oppstod, hva Sagaen kaller «uår på menn», slik at Christian I av Danmark

Forts. side 7

Bantuparlamentsbygningen for Transkei i Umtata.

Møte i bantuparlamentet. Overhøvdningen for Pondoland Østre Botha M. Sigcau leder møtet.

Håkonshallen

og

sabotasjeheltene

Er ikke de gode nordmenn men nasjonal holdning lenger stolt av sin «krigsinn-sats» og sin heltemodige sabotasje mot fredelig norsk liv og eiendom?

Var det ikke veldig heroisk å brenne opp høyhesjer for bøndene, tyvslakte husdyr på beite, rane banker og postkontor, orge smør og kjøtt og selge med kjempetor-tjeneste til tyskerne, så freidig angi sine like så patriotiske konkurrenter, — og så etterpå sitte bak nedrul-lede gardiner og heltemodig skjelle ut nazistene? Snakk om virkelige helter.

Det er da mer enn forunderlig at skolekringkastinga no sløyfer hyllest til de norske sabotasjehelter som i engelsk tjeneste laget eksplosjonsulykken i Bergen, som drepte flere norske og skadet mer enn Håkonshallen. Hvert eneste menneske som vil vite det, vet også at dette var sabotasje utført av nordmenn, og navn og innsats er langt fra ukjent.

Det var like så overlagt jøssingsabotasje som Aula-brannen i Oslo, den «helte-gjerning» som førte til at Universitetet ble stengt. Eller like så storveies nasjonal holdning som å senke Tinn-sjøfergen og ta 14 uskyldige norske liv, uten på ringeste måte å skade tyskernes krigsførsel.

Det var like så god sabotasje som da de to «nasjonale» svidde av den fredede praktbygning Harmonien i Trondheim for å hindre at NS fikk holde møte der. Bare et tilfelle gjorde at denne sabotasje ikke ble en fæl mordbrann på uskyldige, men brannen skadet på ingen måte tyskerne. Heller ikke skadet det tyskerne på noen måte at sabotasjepromaner svidde av det vakre Gausdal sanatorium, eller at andre helter forsøkte å brenne Nasjonalteatret.

Nei, skolekringkastinga og de hjernevaskede norske lærere som er preparert av spesialister i historieforskn-ning, kan da ikke være sunket så dypt i unasjonalt kjetteri at de ikke lenger er stolte over sabotasjene i

Norge. Det var da selve heltegjerningene, de lysende og store, barnas og ungdommens idealer og eksempel for alle tider.

Tenk bare på Sønstby og sprengningen av jernbanestasjonen i Oslo. Eller tenk på eksposjonskatastrofen på Fillipstad. Var ikke den etter oppskriften? Men riktig nok forhindret nazisten, kaptein Irgens med dødsforakt den gang den virkelig store katastrofe, som var tiltenkt oslo-folket. Var det rart at Irgens ble straffet?

Eller tenk på «Donau» og andre skip som sabotasjehel-ter sendte tilbunns med uskyldige norske gidsler ombord. For ikke å snakke om alle de nasjonale heltene med radiosendere som ga sine engelske herrer beskjed om når fredelige norske kyst- og lokalbåter som «Barøy» og mange, mange andre, lettest kunne senkes med de norske sivile ombord. Ytterst få tyskere omkom ved disse sabotasjer, men hundrevis av fredelige norske menn, kvinner og barn mistet livet.

Nei, det kan ikke være mulig at skolekringkastinga og andre med god nasjonal holdning vil berøve de norske sabotasjehelter æren for disse og flere liknende storverk. Hva har de da igjen å skryte av?

Var det ikke disse som vant krigen?

S.

FOLK OG LAND

i den lyse årstiden

Nr. 16, Lørdag 12. mai
Nr. 17, Lørdag 26. mai
Nr. 18, Lørdag 9. juni
Nr. 19, Lørdag 23. juni

I juli måned kommer det som ifjor ingen avis, men så kommer

Nr. 20, Lørdag 4. august
Nr. 21, Lørdag 18. august
Nr. 22, Lørdag 1. september
Nr. 23, Lørdag 15. september

TANNLEGE MÅAMOEN

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 43 33

ANNELISE PAROW

TANNINNSETNING
Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - v. Lade-moen kirke - Voldsminde

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

Daglig friske blomster

SYNNØVE LIE

Blomsterforretning

Krauser til alle priser
Frognerveien 30, Oslo
Tlf. 44 22 30

Ikke helt etter beregningen

Flere av de norske dags-aviser har nå fått alvorlig vondt i utviklingshjelpen og grunnen er at en i praksis har fått demonstrert så tydelig at selv de mest tung-nemme må forstå det hva de norske skattyderes penger anvendes til.

En norsk fiskeskøyte har simpelthen flyktet fra alle de sorte venner i Ghana og hele mannskapet er enstemmig i sin fordømmelse av forholdene. Således sier styrmann Dale ifølge AFTENPOSTEN følgende om den velsignede utviklingshjelpen til de svarte politikussjer:

«Det blir ydet stor hjelp fra Amerika og Europa til Ghana, men istedenfor å dele gavene ut til folket i Ghana, blir varene solgt til uhyggelige overpriser, med det resultat at de store bossene i administrasjonen kan kjøre rundt i elegante dollar-glis og ellers leve som grever. — For all del, send ikke penger eller andre gaver direkte til den ghanesiske stat!»

Også ARBEIDERBLADET er en smule rystet og viser noen forståelse for at «de som ser med skepsis eller motvilje på norske tiltak i utviklingslandene vil ta erfaringene fra Ghana til inntekt for sitt syn». Men den «lærdom» bladet likevel trekker av «båten som nå kommer hjem fra Ghana» er at «en av våre hovedoppgaver blir å hjelpe til, så godt vi kann med å korte inn tida» det tar «før de nye nasjonene får bygd opp nye statsamfunn som imøtekommer de krav vi stiller». Understrekingen av ordet «vi» er gjort av oss.

Ellers synes vi tydelig at røsten bak disse optimistiske ordene og bak den lodne sauepelsen er Jakobs, for er det ikke så at alle våre reise-glade statsråder på sine turer til det hellige land har forsikret det Israel som Sikkerhetsrådet har stemplet som en angripernasjon, om at det skal få forvalte også den norske utviklingshjelpen?

SIGNERTE ARTIKLER

i Folk og Land gir ikke nødvendigvis i ett og alt uttrykk for redaksjonens mening. Men innenfor grensen av det vi anser for nyttig og tjenlig og sømmelig vil vi gjerne være et tingsted hvor nordiske mennesker kan komme til orde men sine synspunkter.

Bergs Assuransesbyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiens gt. 1 — Tlf. 44 49 94

Hønsvald og rettsoppgjøret

Det var noe til farlig katt lagtingspresidenten slapp løs der borte i Finnland og det i hele nordens, for ikke å si verdens påsyn. De andre av hans meningsfeller levde sikkert i den tro at katta var vel forvart i en godt lukket sekk, fordi de visste at den representerer sannheten om rettsoppgjøret.

Ærlig talt var det både skammelig og uverdige å vaske skittentøyet sitt slik. Hønsvald og co. burde langt heller tatt en prøvesak her i landet, hvis de er så sikre på at det er handlet vel og uklanderlig i rettsoppgjøret. Men det er nok der katta ligger på lur, de tør ikke, for de vet sikkert at da ville deres onde gjerninger komme for en dag. Og imidlertid går titusener mennesker omkring her som en pariakaste med svikerstemplet på seg. Det er en livsvarig tortur, verre enn noe annet.

Var det ikke fordi hele saken er så tragisk og uverdige måtte en få seg en god latter hver gang en ser myndighetene og deres nåværende og forhenværende lakeiers vanvittige krumspring for å skjule de forrederiske spor.

Hønsvalds uttalelse er en antagelig uforvarende innrømmelse av at alt er ikke som det skal være. Og konsekvensen må bli, at enten tar myndighetene nå hele rettsoppgjøret til ny vurdering, eller de vil få mistanken om urettelig framferd mot NS-folk sittende på seg i all tid, og det vil etter hvert bli til at sannheten kommer fram. Og da blir det ikke godt å være de skyldige.

Jeg trakter ikke etter hevn, jeg ønsker ikke vondt over noen, det er bare rett og rettferdighet jeg og titusener med meg vil ha. Er det for meget forlangt i et demokratisk samfund?

OLGA BJONER.

Det stakkars Israel!

Efter at Israel påny demonstrerte sin fredsvennlighet ved et brutalt overfall på syriske avdelinger ved Tiberiasjøen har FN's Sikkerhetsråd faktisk mannet seg opp — ikke til militær inn gripen som i Kongo, men iallfall til enstemmig å stemple Israel som angriper. Og det bryr Israel seg naturligvis sytten om.

Til gjengjeld gråter MORGENBLADET i en leder sine bitre tårer over denne «urett mot Israel» og synes (forøvrig som oss) at «det er forunderlig at USA og Storbritannia kunne få seg til å stemme for denne resolusjon».

Og så gir bladet sine lesere en fornøylig utredning om Israel's forhold til FN tidligere. Det er tydeligvis araberstatene som ikke har villet bøye seg for FN-vedtaket! Og bladets konklusjon er denne: «Man skulle da tro at det var alle FN organers oppgave først og fremst å sørge for at denne grunnleggende resolusjon ble respektert av FN's medlemsland».

Ja, tenk det synes vi også. Vi synes FN burde sørge for at Israel bøyet seg for FN-vedtaket om grensetrekkingen i Palestina m. v. og vi synes FN omenn sent bør ta det Israel i ørene som lot FN's meglingsmann grev Bernadotte myrde.

Utrolig!

Det later til å være uhyre vanskelig for den norske dagspresse å komme ut av den eventyrenes og løgnens verden den har boltret seg så lystig i siden hine maida-gener i 1945. Men likevel skulle en tro at det etter det som nå foreligger be-kreftet fra alle hold var umulig å prestere noe slikt som det berømmelige VEIRDENS GANG gjør i sine noe forsinkede 9. april-betraktninger 12. april. Vi gjengir innledningen uten kommentar:

Mandag var det 22 år siden det tyske overfallet på Norge — den 9. april 1940, trolig den mest hektiske dag i Stortingets historie. Det er litt av et under hvordan Stortinget — med praktisk talt samtlige representanter og en stor del av sin funksjonærstab — tross den alminnelige forvirring ellers på denne dag klarte å slippe unna hissige tysk forfølgelse. Flere ganger kunne det gått galt, men Stortinget rakk å holde i alt tre møter denne dagen, og vedtok tilslutt den berømte «Elverumsfullmakten», som kom til å bli en verdifull styrkelse for vår eksilregjering under de fem okkupasjonsårene.

Det stod bilde av fjolset som har skrevet dette også, men vi skal spare ham for den tort å få det gjengitt.

trenger din støtte.

FOLK OG LAND

UAVHÆNGIG UVEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Det dårlige selskapet.

Forvirringen innen den politiske hønsesjå som sogner til Fellesmarkedet er stor og alminnelig, som rimelig kan være siden den rummer både hvite og brune lallere, både dverghøns og perlehøns, foruten de mere kjøttfulle engelske hønsesjåer.

Og hele denne mangeslungne flokk er ivrig opptatt med å katalogisere oss som ikke vil oppgi det nasjonale Norge til fordel for en halveuropeisk krigsblokk av USA's nåde rettet mot den annen halvdel av det gamle Aftenlandet.

Spesielt fortørnet synes internasjonalistene å være over at Senterpartiet og det herrene nå åpent kaller Nasjonal Samling ikke har slått lag med den store hvite flokk i Høyre/Arbeiderpartikoalisjonen.

Når det gjelder FOLK OG LAND, så har vi fått høre fra mange hold at vi er kommet i dårlig selskap når vi står på samme side som kommunistene og en medisinaldirektør Evang i synet på Fellesmarkedet.

Vi har medgitt før, og vi gjentar det gjerne, at vi liker selskapet svært så dårlig, men det gjør formodentlig Evang og hans feller også. Og ingen kan vel forlange av oss at vi skal bli internasjonister og forkjempere for storkapitalens nye verden fordi om Evang av grunner som han selv må finne ut av, i denne sak inntar et nasjonalt standpunkt.

Forsåvidt har vel både ARBEIDERBLADET og Anders Langes pussige HUNDEAVISEN rett i at hvis det er noe rart i dette at nordmenn av forskjellig politisk oppfatning står sammen om å forsvare norsk selvbestemmelsesrett, så er det Evang og internasjonistene i hans leir som står for pussigheten, eller som er blitt «fascister» eller «nasjonal-sosialister», som ARBEIDERBLADET antyder og som HUNDEAVISEN og FARMAND sier rett ut.

Når det gjelder Senterpartiet og NATIONEN, så forklarer Anders Lange i en artikkel at de er blitt kommunistiske og i en annen at de er blitt fascistiske. Og HUNDEAVISEN får stor og ubetinget støtte av de gode venner i AUF, som i sitt blad FRITT SLAG går til stormangrep på NATIONEN for dets «nazistiske» fortid.

Nå kan man jo finne bedre og mere overbevisende eksempler på en slik fordums beundring for Hitler og Det tredje rike blant FRITT SLAG's Fellesmarked-meningsfeller av idag innen Høyre og Libertas, men la nå gå med at disse unge «revolusjonære» regjeringstilhengere ikke vil fornærme sine egne.

Og NATIONEN tåler nok en støyt både når det gjelder det nasjonale standpunkt til Fellesmarkedet og dets syn på nasjonalsosialismen i 1933 og på NS både da og senere. Men både Anders Lange, MORGENBLADET og FARMAND og de andre forhenværende toppnasjonalister som nå er lutret i Fellesmarkedets internasjonale skjærsild, burde vel fremdeles føle et visst ubehag over de synspunkter FRITT SLAG gir uttrykk for i en artikkel prydet med et klipp fra NATIONEN for 11. mars 1933. Vi tenker ikke her bare på den utekkelige form, som tar sikte på å ramme stortingsmann Erik Braadland ved å sitere utdrag bl. a. av en artikkel i 1933 av Elisabeth Braadland, men på den nasjonale avgrunn som åpner seg i sluttavsnittet hos denne verdige kollega av det nasjonale folkeparti Høyre:

«Bondepartiets tidligere utenriksminister Birger Braadland fremmet i sin tid Grønlands-saken for den internasjonale domstol i Haag. Den tok sikte på å frarøve(!) Danmark herredømmet over Grønland. Vi tapte heldigvis den saken(!)

Senterpartiets Erik Braadland var den argeste motstander av paragraf 93 i Stortinget.

Heltedåden på Filefjell Høyfjellshotell

Sabotøren Max Manus skyter tambjørnen «Pekka»

HVOR ER DYREBESKYTTELSEN?

At den snilde norske bjørn må beskyttes mot utryddelse og belastede personers kløe i avtrekkerfingeren har lenge vært klart. — Godseier P. M. Treschow i Larvik skaffet bjørneparet «Pekka» og «Lisa» fra Finland i 1951 for å slippe dem i Skrimfjellene, hvor han ville få opp en bjørnestein.

De havnet omsider hos Knut Nystuen på Filefjell.

Det ble fra almenheten samlet inn kroner 22.000,00 for å skaffe paret en bjørnegård her, hvor bjørnene har vært en stor turistattraksjon og inntekts-

kilde. Og fremmet dyrekjærlighet, ikke minst hos barn. Da den tamme, fredelige og kloke bjørn «Pekka» i disse dager forlot hiet og ga seg ut på leting etter sin unge «Jo» (som man hadde fjernet fra «hiet»), og ble skutt av sabotør Max Manus — ble dette svært utbrodert og skildret i Aftenposten og pressen ellers, og i NRK gav herr Manus selv litt heroisme til beste om denne nifseste opplevelse i sitt liv.

Man fornåm likesom en gjenklang fra de bediktete snikmord og sabotasjehandlinger i

Sjokk

De to tvillingbrødrene MORGENBLADET og ARBEIDERBLADET har etter eget sigende fått sjokk på grunn av en programpost i kringkastingen «Ungdom ved mikrofonen». Der opptrådte seks elever fra Troms offentlige landsgymnas og drøf-

Således har vi fått fastslått odelsretten til det nasjonale sinnelag og den norske folkesjel. Fra far til sønn skal gården og standpunktene gå i arv.

Bondepartiet bygde på nasjonalismens grunn.

Senterpartiet bygger fremdeles på nasjonens grunn.

Vi synes dette innlegget er ett av de beste vi har lest mot Fellesmarkedet og alt dets vesen.

tet problemet «Er det grobunn for nynazisme blant norsk ungdom?»

Naturligvis er det i de to blads øyne vel og bra og demokratisk at ungdom slipper til med sine meninger, men det får da være måte på med ytringsfrihet også! For stod ikke to av de seks frem og erklærte seg som nynazister, «den ene i så glødende ordelag at man nesten følte seg hensatt til en spesiell periode man gjerne ville glemme» tilføyer MORGENBLADET med stor bekymring i røsten.

Om derav altså tvillingbladenes demokratiske sjokk, som ble øket, dels ved at den ene debattant «spådde solkorset en ny renesans» og dels ved at skolens rektor sterkt presset av ARBEIDERBLADET, erklærte at farligere enn disse som stod åpent frem for sine meninger var de tydeligvis mange som var av samme oppfatning men ikke våget å si fra.

Det er vel ellers fare for at de

den gylne tid, dengang Manus, for eksempel med tidsinnstilt bombe senket den tyske lastebåt «DONAU», full av hester, ved Drøbak, og på samme lumske måte sprengte en bensinstasjon i Schwensens gate. Her ble drept et ukjent antall ofre. — Bortsett fra 30—40 elger har det etter okkupasjonen ikke vært noen — så vidt vi vet — bloddryppende bragd i hans liv, der han for sikkerhets skyld ligger med mauseren om natten.

Da endelig frøken Bergliot Kjær, vertinnen på Nystuen Høyfjellshotell ba ham skyte den etter sin unge letende «Pekka», da løsnen vår venn kjapt på sikringen og den heltedåd — som AFTENPOSTEN besynger fra første side og utover og han selv i kringkastingen var et faktum. Atter igjen kan Olivetti glede seg over sin flinke selger! Ti hva sier ikke AFTENPOSTEN:

— «Manus hadde riflen klar og gikk mot «Pekka», som nu reiste seg opp og stod, svær og mektig rett foran ham. Det er umulig å si om «Pekka» hadde tenkt å angripe Max Manus, men han gikk i et hvert fall like mot den og på 5-6 meters hold skjøt han den, rett i hjertet. Dyret sank sammen og rullet nedover bakken.»

— Ja, så storartet kan et mord på en troskyldig menneskebjørn skildres av en spiritualisert penn.

Vi gjengir imidlertid et fotografi fra virkeligheten, i Berlingske Tidende for 18. april 1962.

Nu må det bli et folkekrav at herr Manus etter denne død — kommer til å rangere enda lengre foran Haagerkonvensjonelle krigere og at han blir tildelt det tredje sverd til sitt krigskors — slik at han kommer på høyde med salgssjefen i Saugbrugsforeningen, sabotør Gunnar Sønsteby og selveste senkeren av Tinnsjøfergen, nu oberstløytnant og villrenforsker Knut Haukelid. La ingen gul misunnelse mumle om at Manus er et minus. Områdesjefen i Asker er som for eksempel herrene Sønsteby og Martin Olsen ikke bare hoffelig, men han holder, som man ser, kruttet tørt. En av Manus's kjære kolleger — som også er en vellykket forretningsmann p.t. — skrev i rapporten om mordet på Elsa Kristoffersen at selv om hun var uskyldig var det likevel godt som trening. «Pekka» var også god som trening. Sannelig kan sies: I Olivettis fotspor moverer patentinnehaveren av nasjonal holdning, direktør Max Manus mot stjernene med fellesmarked, mauser og Mercedes.

Alexander Lange.

to blad kan få mange og verre sjokk fremover hvis nydemokratiet turer frem som det har gjort hittil.

IVAR HJORT SVENDSEN:

BONDEDØDEN

*Gott Vater lacht! Hat's gut gemacht!
Hat's Paradies auf die Erden gebracht
Und uns darin zu Schwaben gemacht
Für tausend Jahr und immerdar!*

(GEORG SCHMÜCKLE)

Siden 1945 hersker det en iskald vind i Europa, en vind som feier den ene bonde etter den annen vekk fra eieendommen, vekk fra odelsgården. Hundre tusenvis av bønder blir proletarer. Hvordan kan det skje?

Ikke bare nasjonalsosialistene, men alle Europas nasjonale krefter tapte denne fryktelige krigen. Mange én som den gang spyttet oss i ansiktet, som feiret seieren, er i dag klar over at han ikke var seierherre. Selv Churchill ble litt ettertenksom da han sa: «Vi har slaktet det falske svin!»

Kommunisme og plutokratiant vant krigen. Det var vel ingen tilfeldighet at disse to systemer fant sammen i kampen mot det nasjonale, fri, skapende mennesket. — Statskapitalisme eller funksjonærkapitalisme i Øst, og en hensynsløs storkapitalisme i vest, er de beste brødre når det gjelder å undertrykke friheten. Den frihet som bygger på den enkelte manns eiendomsrett, på hans kultur og på faste røtter i nasjonens land og folk.

Som søyle i denne frie manns fellesskap står bonden. Han som ved sitt daglige arbeid er bundet fastere til fedrelandet enn noen andre mennesker, ja vi kan uten overdrivelse si at han er nasjonens anker. Derfor er han, som en logisk følge, fiende nr. 1 for kommunismen og plutokratiet.

Derfor rettet man etter «seiren» i første linje kampen mot bøndene. Først kamuflert, derefter helt åpent. Kommunistene ryddet opp etter gammelt mønster i sine besatte områder. Bøndene ble fratatt jorden og eiendomsretten, kollektivbruk ble opprettet. Den store bondeflukten begynte. Man rømte over grenser, man søkte inn til byene, for ikke å bli slaver på egen gård. Idag eksisterer det for eksempel neppe en eneste fri bonde i Øst-Tyskland lenger. I Polen har bøndernes motstand takket være en religiøs bakgrunn, vært litt heldigere, men stort sett er bøndene også der degradert til arbeidskreaturer i et kollektivbruk.

Dette er forhold som man i Vesten kan lese om i avisene. Man angriper det og beklager det — uten tvil med full rett og overbevisning. Men er de samme skribenter klar over at her i Vesten foregår den samme bondeslaktning, den samme kamp mot frihet og odelsrett som i Øst? Riktignok er metoden og omfanget anderledes her, men det er en skam at det overhodet skjer.

Her går det for seg på en noblere måte. Man er jo «fine» folk. Bonden er i mange tilfeller for plutokratiet et uproduktivt menneske. Han er bare av interesse som leieknekt. Som med industrien er jordbruket

(Forts. side 7)

Dødsdans
i PragEn roman om pragerrevolusjonens dager
i 1945

av OLGA BARÉNYI

(Oversatt av ODD MELSOM)

XX.

Henimot halv ett blir kantinen så overfylt at Michaela med sin kaffekopp blir skjøvet bort til veggen. Man skriker «stillhet» og «ro», så tordner en «Nazdar», den kjente tsjekkiske hilsen mpt en eller annen, og en man stiger opp på et bord.

«Bror Fürst har ordet», brøler en stemme, og en brusende applaus får glassene på buffeten til å klirre.

Michaela kjenner mannen på bordet, han var ofte i leiligheten hos søsteren. Helena hadde etter hvert av besøkene hans snakket om at hun snart ville bli fyrstinne. Mannen er nemlig virkelig fyrste. Hans rykte i Prag er ikke det aller beste, man mumler om gjeld og bedragerier, man mumler om ville orgier og tallrike barn utenom ekteskap, men man vet også at fyrsten er en flittig kirkegjenger. Man vet også at tyskerne gav avkall på hans tjenester. Hverken av Masaryk-republikken eller av protektoratet Böhmen og Mähren fikk han den rolle som kunne tilfredsstille hans ærgjerrighet og lommetok. Revolusjonen gav ham isteden hovedrollen. Fyrsten ble taleren, den grufulle massakres munn. Hans stemme foran mikrofonen i Prag hisset og pisket, smigret, bønnfalt og truet. Hans stemme drepte over hundre tusen mennesker i Prag.

«Jeg takker dere, mine damer og herrer», sier stemmen nå med et smil fullt av kjedsomhet. Øynene hans plukker imens ut de peneste pikene, som beundrende stirrer på ham. Da blikket hans finner Michaelas bryster, kryper det klebrig oppover halsen. Øynene får en fuktig glans, pokker også, det er jo den billedskjønne søster til den vakre Helena. Det ville ikke være dumt — skade også at han straks må gå til senderummet igjen. «Vi kjemper alle en hellig kamp for vår elskede tsjekkoslaviske republikks frihet», deklamerer han fyrig videre og er glad for at et orkanaktig bifall påny avbryter ham. Hva skal han si til disse folk? Alt klapper jo, intet kan hende. Og så slutter han den korte tale med et «Leve den tsjekkoslaviske republikk, leve vår elskede president Benesh, leve vår seirrike revolusjon!»

Bare det siste ordet har nådd inn til Michaelas bevissthet. Revolusjon. Det er altså revolusjon, og Helena er i politipresidiet. Kantinen tømmes, herr Fürst gikk som den første. Michaela tar vadmelskappen på armen, hun ville levere den tilbake. Men hun er glad for at hun ikke må levere den tilbake enn, kappen er for henne et trofast,

levende vesen, det eneste hun har.

Alle dørene på gangen står åpne, fra hvert rum brøler høyttalerne.

«De tyske barbarer myrder våre kvinner i kringkastingshuset! Tilhjelp, pragere og pragerinner! Skynd dere alle til kringkastingshuset!»

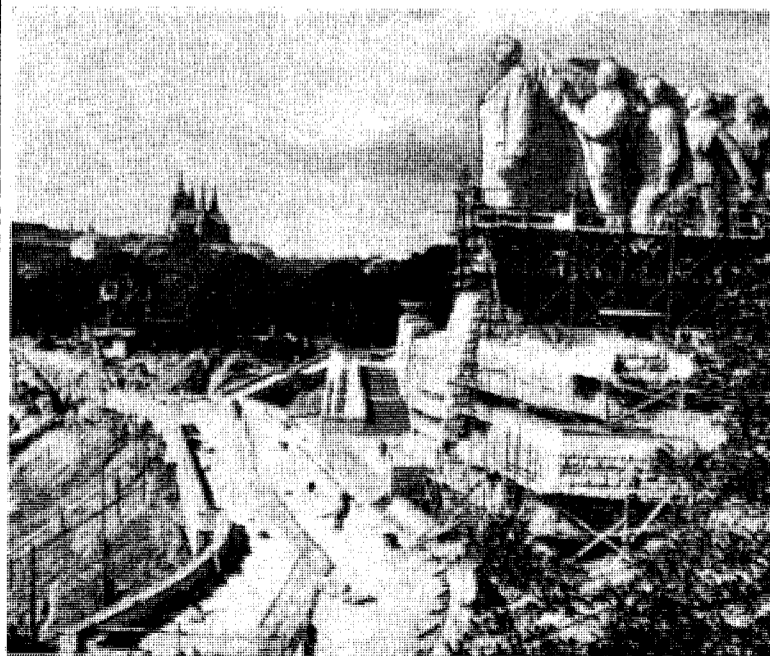
Teksten som fyrsten leser opp i mikrofonen var skrevet allerede for noen uker siden og han kan den nesten utenat. For ikke å ta feil har han understreket enkelte setninger med farveblyanter. Rødt betyr et lidenskapeleg rop, blått betyr en svak skjelving i stemmen av rørelse, grønt er hevneens stridsrop.

På bordene sitter skrivemaskindamer og skuespillerinner, vipper fornøyet med benene, røker og morer seg. Stemningen er på toppen, det sørger drammefflaskene for.

Michaela er for første gang i kringkastingshuset idag. Hun er ikke kjent her og vet i sin forvirring ikke engang om hun befinner seg i første eller annen etasje. Når hun vil gå tilvenstre blir hun puffet mot høyre av løpende mennesker, vil hun ned må hun opp. Mennene gir henne smellkys, de holder drammefflaskene frem for munnen på henne. Skål for seiren! Og så drikker hun altså lydig for seiren. Med hver slurk forsvinner den nagende angst, det er jo bare en spøk alt sammen. I tredje etasje blir det danset i korridorene, hele stabler av grammofonplater med amerikansk jazzmusikk, som en ikke fikk spille i kringkastingshuset i protektoratstiden, kommer nå frem igjen. Michaela danser også, med piker og med menn, så blir dansen plutselig avbrutt og alle strømmer til et stort rum. Det er nyhetsavdelingen. Mange små bord med skrivemaskiner, det ligger manuskripter rundt omkring på skrivebordene. Ved veggene står noen kvinner, alle med ansiktet mot veggen og hendene i været. Helt i bakgrunn, i et hjørne sitter det to små barn på gulvet. Piken er ennå ikke to år, gutten kan høyst være fire år.

I Kringkastingshuset er det ingen revolusjonsgardister, her hersker «den sorte ørn». Ørnene, som har formeret seg sterkt siden igårftes, gjør ikke selv

(Forts. side 8)

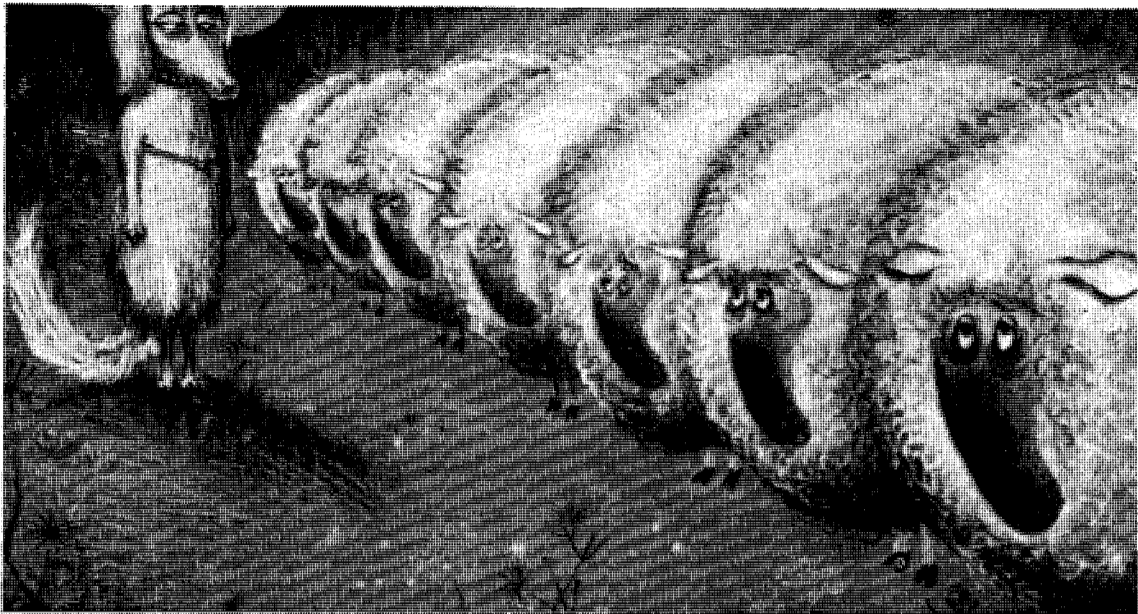

Forfatterinnen har sendt FOLK OG LAND dette bilde som er bragt illegalt ut fra Tsjekkoslovakia. Det viser Stalinminnesmerket i Prag, en uhyrlig koloss. Da minnesmerket ble avslørt, skrev fru v. Barényi til «kameratene» i Prag: «Det hadde vært bedre å bygge en snemann, for den dag vil komme da dere må styrte herr Stalin i Moldau og det vil bli meget kostbart.» Til venstre på bildet sees Moldaubredde. Langs denne gikk den vesle Lilly fra «Dødsdans i Prag» med den røde maling 4. mai 1945.

Oberst Konrad Sundlo:

Litt om den underutviklede overintelligens

Og damen som gråt da hun så boligene i Finmark

Giv akt! Ensretting — venstre!

(Efter tegning i Punch)

Det er enkelte ting man har vondt for å tro, således etterfølgende lovsang til Stalins pris:

«Vi takker Deg, Stalin! Vi takker Deg for den menneskelige kulturutvikling, for den bevisste, målbevisste menneskelighet Du har bragt inn i livet til alle som har øyne å se med, forstand å begripe med og hjerter å glede seg med! Vi og våre kamerater kjenner naturligvis dessuten mange, mange flere store gjerninger for hvilke vi takker Deg! For den kraft og den rikdom Du har bragt den oppblomstrende fredselkende verden, for det nye verdibegrep Du har gitt mennesket som nu ikke lenger er forpliktet til krigstjeneste og arbeidsslaveri for de herskende klasser. Bare derfor er vår takknemlighet så overveldende at vi ikke kan finne ord nok til å uttrykke den med!».

Dette galimathias er gjengitt i en artikkel av den britiske jurist F. J. P. Veale i «Deutsche Soldatenzeitung» for 2. februar i år. Artiklen heter «Hyklari eller dobbelt-

sporet tenkning» og har til hensikt å vise hva enkelte venstre-radikale kan få seg til å si. For mr. Veale selv er ingen venstre-radikaler, men akkurat det motsatte. Han hører ikke hjemme i tåpelighetens sauefold.

Når han tar med ovennevnte utgydelse til Stalins pris, er det for å gjøre oppmerksom på at noe må være galt i England. For lovsangen er ikke forfattet av en sinnsyk eller av en hulebeboer som ikke har hatt forbindelse med omverdenen, men av en fremragende engelsk jurist D. N. Pritt, som offentliggjorde produktet i «Det Anglo-Sovjetiske Blad» i året 1953. Mr. Veale tilføyer at mr. Pritt satt i Parlamentet fra 1935 til 1950.

Mr. Veale skriver videre:

«Denne fantastiske utgydelse til Stalins ære vakte ikke noen slags kritikk på den tid den ble offentliggjort. Den uttrykte bare i noe overdreven form den mening alle venstre-radikale krefter i England hadde på den tid. Og denne oppfatning av Stalin holdt seg inntil Krustsjøen gjøede gjøede

på Stalin-glorien to år etter Stalins død».

«De venstre-radikale krefter i England måtte nu gi opp Stalin og ofret seg isteden for Krust, inntil denne gikk igang med å forgifte atmosfæren med sine atomsprenninger. Da forlot de emnet Sovjet og idealiserer nu isteden en rekke negerdiktatorer som Nkrumah i Ghana, og dessuten den nøytrale og fredselkende Nehru.»

Såvidt mr. F. J. P. Veale, som har brutt ut av den vel-dresserte flokken og forteller sannheten. Han er en meget kjent forfatter, som blant annet har skrevet «På marsj inn i barbariet» og «De allierte forsøkte å fortie fryktelig sannhet», bøker som vil være kjent for dette blads lesere, da de er blitt inngående omtalt i FOLK OG LAND.

Som England så har også vårt land nok av disse typer som sier de tilhører «intelligensen», men som tenker og taler slik at det snarere ser ut som om de er dumpet ved eksamen på særskolen. «Underutviklet overintelligens» er kanskje et bra navn på dem. Jeg kjente en gang en slik mann, en prest. Han hadde «praeceteris» i sum til artium og var et godt menneske. Men det rablet for ham. Når jeg fortalte om mine erfaringer fra det røde Russland, ble han fraværende, drømmende og trodde ikke et ord. Han som ikke hadde vært innenfor Sovjets grenser visste allting bedre enn jeg som hadde vært der i år. Så da en sønn av ham dro til Spania for å kjempe for paradiset, var han både stolt og lykkelig. De er for lengst døde begge to. Sønnen falt og havnet i en massegrav

(Forts. side 8)

O. K.:

Den falske nye Messias og et alternativ

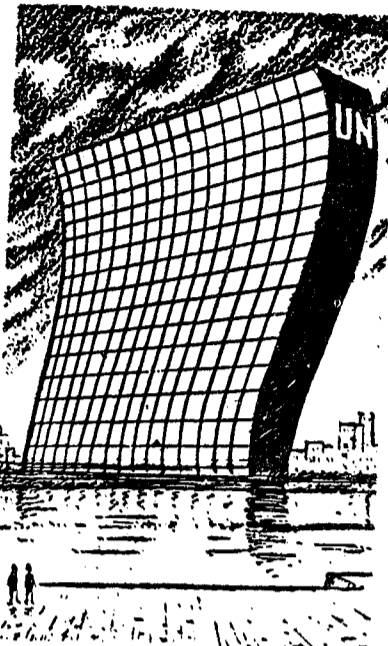
På et møte i Det Norske Studentersamfund mandag 25. mars uttalte overrabbiner dr. phil. Marcus Melchior: «— Jeg vil komme med et kjettersk synspunkt: Innen den jødiske troselære bør man komme bort fra dogmet om at en personlig Messias vil komme til jorden, og istedet se det slik at det er en Messiansk tidsalder som vil opprinne og bringe en ny og bedre verden til menneskheten. I så måte kan man gjerne betrakte De forente nasjoner som den nye Messias».

Det er mange som lenge har hatt en mistanke om at FN var jødernes Messias..

Det er derfor meget interessant å få det bekreftet av selveste overrabbiner Melchior.

Hvilke salig-gjørende ideer har så den kollektive nye Messias å bringe menneskene? La oss kikke litt i menneskerettighets-erklæringen. Det står i artikkel 25: «Enhver har rett til en levestandard som er tilstrekkelig for hans og hans families helse og velvære, og som omfatter mat, klær, hus og helseomsorg og nødvendige sosiale ytelser —»

I artikkel 2 står det: «Enhver har krav på alle de rettigheter og friheter som denne erklæring gjelder, uten forskjell av noen art

på grunn av rase, farge, kjønn, språk religion - o.s.v.».

Kort og godt, den nye Messias FN lover alle mennesker, både fargede og hvite en levestandard etter behov uten hensyn til innsats.

Jeg har lest igjennom hele menneskerettighets-erklæringen, for om mulig å finne en antydning om at man må «arbeide for å ete». Dog nei. Men da lover den nye Messias nøyaktig det samme som kommunismen. Det står i kommunismens ABC av Bucharin: «Hvert produkt kommer at finnes i rikelige

(Forts. side 6.)

Statsminister Nygaardsvold leser opp regjeringens tiltrædelseserklæring i mars 1935. I forreste rekke sees statsrådene Ystgård, Madsen og Monsen, samt utenriksminister Koht. Marsjen mot katastrofen 9. april 1940 var begynt for alvor.

Disse militærbrakker ble brukt av garnisonskompaniet på Kirkenes helt opp i tredveårene.

Bantuene —

(Forts. fra s. 1)

treffe stammehøvdingene. Disse menn ville komme til å danne grunnlaget for Transkei-regjeringen og jeg ønsket å høre av dem om de støttet dr. Verwoerds plan om adskilt utvikling eller om de var tilhengere av Albert Luthuli og hans skrik om «en mann, en stemme» over hele Sør-Afrika — noe som ville føre til en sentral banturegjeri i republikken og en bantu første-minister.

De jeg møtte omfattet høvdingen Victor Polo, øverste sjef i Vest Pondoland, høvdingen Botha Sigcau, øverste sjef i Øst Pondoland og høvdingen Sabata Dalindybo, øverste sjef i Tembuland. Jeg møtte også overhøvdingen Matanzima, valgt av høvdingene som formann for the Transkei Territorial Authority, den organisasjon som for tiden styrer territoriets indre affærer. Matanzima gjorde sterkt inntrykk på meg som en karakterfast mann med stor intelligens.

Av mine samtaler med disse høvdingene kom jeg til følgende konklusjon:

De Apartheid-politikken først ble bestemt var bantuen mistenksomme og likte ikke tanken. De trodde at deres områder fortsatt ville bli styrt av den hvite mann — noe de ikke kunne godta. Eftersom sentralregjeringens forslag gradvis ble fremlagt, skiftet de mening. De så at de ville få sin egen regjering med fullmakt til å styre og utvike deres territorium slik de ønsket. De aksepterte så politikken som værende til deres eget beste.

Jeg ble meddelt at de eneste bantuer som nå var imot var visse av by-bantuen, som var født og oppvokset i byene.

Jeg spurte om Luthulis tanker hadde noen større tilslutning blant bantuen, i Transkei eller Sør-Afrika som helhet. Jeg ble underrettet om at Luthuli ikke hadde noen tilhengere i det hele tatt i Transkei og få ellers også i Sør-Afrika. Høvdingene regnet med at han ble understøttet av ekstremister som forfulgte egne planer. De mente også at hans politikk var basert på teoretisk idealisme og ikke var i overensstemmelse med de praktiske realiteter. Den ville bringe bantuen opp i vanskeligheter.

Den eneste høvdingen som ikke var enig i dette syn var Sabata Dalindybo, øverste sjef i Tembuland. Han var enig i Luthulis mål og sa at han ønsket frihet for bantuen. Hans øyeblikkelige mål var fullstendig suverenitet for Transkei. Jeg fant det vanskelig å få en klar erklæring

Selv Luthulis stammefeller zuluene er motstandere av hans politikk.

av ham om hva han mente med «frihet».

Feltmarskalk Montgomery besøkte naturligvis også Luthuli for å høre hans mening. Han fikk straks tillatelse av dr. Verwoerd til å besøke ham på hans forsyningssted. Han fant Luthuli både tiltalende og varmhjertet, vennlig og velutdannet, som han skriver. Luthuli hevdet at han talte på vegne av alle bantuer i Sør-Afrika og begrunnet på Montgomery's spørsmål dette med at han hadde vært president for African National Congress. Han fortsetter:

Luthuli gjorde det klart for meg at mens han var en undersått av overhøvdingen i Zululand var han ikke enig i hans synspunkter. Siden Luthuli gjorde krav på å tale for zuluene, som utgjør 25 prosent av bantubefolkningen i Sør-Afrika, ordnet jeg med å treffe overhøvdingen for å høre hva han hadde å si. Så fløy jeg neste dag til Mtubatuba og møtte der Cyprian Bekezulu, øverste høvding for zuluene.

* * *

Jeg spurte høvding Cyprian om han var enig i dr. Verwoerd's politikk og planer og det som ble gjort med Transkei. Han sa at han var. Han sa hen til at Zululand skulle bli proklamert som et selvstyrende område, men han mente det ville bli et vanskeligere problem enn med Transkei, fordi hvite og sorte områder var så infiltret i hverandre og det ville bli nødvendig med en hel del utsortering.

Jeg spurte når han sist hadde sett Luthuli, og han svarte at det var i 1948. Ville Luthuli bli hilst velkommen hvis han vendte tilbake til Zululand? Han svarte at Luthuli var en person som det syntes å følge «trouble» med. Han, høvding Cyprian ønsket å holde sitt folk rolig og lojalt mot sentralregjeringen,

(Forts. fra s. 5)
mengder — — og enhver vil kunne ta så meget som han behøver».

Vi vet at kommunismens lære er falsk. Men da vet vi også at FN's lære er falsk, og at FN er den falske nye Messias.

I den kristne lære heter det: «Hvis noen ikke vil arbeide, skal han heller ikke ete» (2. Tess. 3, 10). Denne betingelse er sløffet i menneskerettighets-erklæringen, som gir milliarder av mennesker rettigheter uten plikter. Men dersom ingen vil arbeide, kan det heller ikke bli noe mat å ete. De hvite nasjoner som støtter FN står overfor den absolutt umulige oppgave å skaffe alle de fargede mennesker i verden en så høy levestandard som FN har lovet dem. Det kan ikke gå på annen måte enn ved større og større skatter på den hvite arbeider, inflasjon og tilsist et fullstendig sammenbrudd.

Har FN det samme mål som kommunismen, nemlig «lønn etter behov», så må FN også tilsist bruke de samme midler som kommunismen — konfiskasjon av all

og han ville derfor ikke like at Luthuli vendte tilbake til Zululand.

Jeg sa at Luthuli gjorde krav på å tale for alle bantufolk, inklusive zuluene og spurte om dette var riktig. Han svarte at det var det ikke. Etter hans mening hadde Luthuli ingen rett til å tale på vegne av zulufoket eller bantuen som helhet. Det ble nå klart for meg at Luthuli ikke hadde rett når han krevet førerskapet.

Fra disse og mine andre reiser og samtaler tror jeg nå at hovedmassen av bantuen ønsker politikken med særskilt utvikling velkommen. I den utstrekning de tenker på politikk i det hele tatt, ønsker de ingen mangerase-stat. De ønsker ikke å komme inn i den hvite manns parlament, de ønsker å ha sine egne parlamenter i sine egne områder og å styre seg selv.

Og feltmarskalk Montgomery avslutter sin interessante artikkel slik:

Sør-Afrika av idag er fredelig og det er sikkerhet over hele landet, som er i rask utvikling. Alt dette er meget forskjellig fra det som hender i visse andre afrikanske stater, hvor man ser uro, forvirring og kaos — for det meste pisket opp av venstreradikale ekstremister som finnes i hvert eneste land og som gjør sitt beste for å ødelegge arbeidet til dem som forsøker å lede folket mot et godt styre, orden og en bedre måte å leve på.

eiendom og innføring av tvangsarbeide. Det er en selvsagt og selvklar ting.

Det blir de hvite som må arbeide for de fargede.

Den byrden blir for tung. Den falske Messias byr de hvite et helvete istedenfor en himmel på jorden.

Verden må derfor organiseres på en helt annen måte enn det FN forkynner.

Den må organiseres i flere store verdens-riker eller regionalstater. Og hver av disse verdensriker må være en økumene som klarer å sørge for sin egen befolkning. Befolkningens tilvekst må reguleres, og bare de folkeslag som er nærstående og som passer sammen må tillates å gifte seg med hverandre.

I en tale på 10 års-dagen for NS stiftelse 17. mai 1943 sa Quisling:

«Således forberedes overgangen til en ny verdensperiode i hvilken verdensmakter danner seg og holder oppgjør med hverandre. Samtidig vokser fram nye store makter utenfor Europa, i Amerika og Østen.

At det 20. århundres dominerende tendens i utenrikspolitikken er organiseringen av slike verdensmakter, deres innbyrdes kamp om eksistens og livsrom for sine folk, og deres sluttlige konstituering og innordning i en ny verdensordning, kan det ingen tvil være om».

«Og å utvikle — — Europa videre til et fast og fritt forbund av de europeiske nasjoner — — et stort europeisk fastlandsforbund som kanskje etterhånden utvides til å omfatte også Russlands forskjellige folk, altså Europas endelig konstituering som verdensmakt — — synes å være den dypere mening i dette gigantiske verdensoppgjør».

Quisling hadde håpet at det skulle være skandinaverne og britene med tilslutning av tyskerne som skulle samle og organisere Europa med den nordiske ånd som veiviser og det nordiske prinsipp og Johannes-evangeliet som bærende livsgrunnlag. Men slik ble det altså ikke. Og derfor har da russerne nå isteden fått sjansen til å prøve en samling av Europa, med den dialektiske materialisme som veiviser, og med nasjonalkommunismen som livsgrunnlag.

Det er «den falske nye Messias» som har hovedskylden for denne utviklingen.

Tanken om å få russerne til å godta FN og bli medlem av FN, besatte Roosevelt slik at han lot Stalin få alt han bad om.

Utenriksminister Byrnes sier i sin bok «Ærlig talt»:

«Situasjonen var slik (i

Jalta) at president Roosevelt og marskalk Stalin for spøk inngikk et veddemål om hvorvidt Den røde hær ville komme til Berlin før de amerikanske styrkene gjenerobret Manila.

Vår viktigste oppgave på denne konferansen var å oppnå enighet om Dumbarton Oaks-forslagene som trakk opp de generelle retninglinjene for en internasjonal fredsorganisasjon. — (FN)».

Vi ser idag at yankeene går inn for FN, og dens menneskerettigheter, hvor alle har rett til lønn etter behov. De bekjenner seg til den falske nye Messias. For å nå FN's mål, En demokratisk verden, så har yankeene overlatt halve Europa til russernes imperium. De har pålagt de hvite en kolossal økonomisk forpliktelse overfor de fargede, — en forpliktelse som må føre til slaveri for de hvite, og til at kommunismen blir gjennomført også i Amerika. De har ødelagt Det britiske verdensrike og de har delt Tyskland og Korea. De har gjort millioner av mennesker hjemløse, og arbeider av full kraft for å oppløse nasjonalstatene i Europa.

Så langt fra at «den nye Messias» vil «bringe en ny og bedre verden til menneskeheten», så vil den splitte verden i tre store kommunistiske verdensriker, og den nye Messias vil vise seg å være en falsk Messias.

Et alternativ til den falske Messias og kommunismen, som er to alen av samme stykke, kan derfor umulig være å delta i den amerikanske krigsblokk rettet mot russerne. Alternativet må være at de nordiske folkene i Amerika går inn for det nordiske prinsipp i sitt Verdensmaktområde og at europeerne gjør det samme i sitt.

To slike store verdensriker ledet av det nordiske prinsipp og av nordiske folk, og bundet sammen av troen på den nordisk ånd, vil sikre verdensfreden og menneskenes liv på jorden.

Vår oppgave må være å søke å fremme dette mål gjennom en virkelig samling av hele Europa, Russland ibefattet, et fedrelandenes Europa fra Ural til Atlanterhavet, fra Nordishavet til Middelhavet, og som bygger sin statsfilosofi på det nasjonalsosialistiske, halvkapitalistiske system og på Quislings lære Universismen.

Afrika og utviklingshjelpen overlater vi til Amerika.

Hvis de amerikanske hvite ikke vil forsvare det nordiske prinsipp, men heller vil blande seg med negrene og lage en mulatt-stat, så kan vi ik-

DÅREKISTEN —

Forts. fra side 1

i tidens fylde kunne underlegge seg landet med to hundre mann, med andre ord motstandslost. Dermed gled landet over i sin mange hundreårige satellittiværelse, også kalt «firehundreårignatten» (som ruged over abekatten).

Derefter fikk man takken- de og bakutskrapende for- skjellige skulderklapp som endring av by- og stedsnavn til erindring om en eller annen landsfader i syd. Fredriksten, Fredrikstad, Christiansand, Christiansund, Fredrikshald, Fredriksvern, Christiansten, Kongsvinger, Christiania og lignende. U- skikken fortsatte under unionen med Karl Johans vern og nu tilslutt Håkons- vern (!) og skal nu stadfestes ved en statue i Christiansand.

Bilandene ved Skotland gikk tapt på den noe for- underlige måte, at de ble pantsatt av en landsfader til sikkerhet for medgiften til en av hans døtre — og selvfølgelig uinnløst.

Når landsfaderens rivali- sering med Sverige gikk galt, og det gjorde det som regel, betalte Norge med sine landsdeler. Trondhjems len tok vi igjen selv.

Norske soldater ble mobili- sert til forsvar av Danmarks sydgrense.

Tilslutt endte det hele med snyteriet i 1814.

I våre dager benekter man den kjennsgjering at Dan- mark ga tyskerne fri gjen- nommarsj til Norge.

Underdanigheten er vel inneksersert.

IV.

A avvise det kgl. ultima- tum i Trysil ville være å stadfeste Stortingets beslut- ning om å komme til en ordning med okkupanten. Å godta det betød krig med denne.

Nu lyder Grunnlovens § 25 slik:

«Kongen har rett til . . . . . at begynde krig til landets forsvar».

Kongen, det vil si kongen i statsråd. Kongen møtte ikke i dette statsråd, hvor i virkeligheten dette spør- mål om krig forelå etter hans anvisning, og tydeligvis ønske.

Det er nettopp med hen- syn til dette statsråd og statsrådenes standpunkter, som katta går som aller- forsiktigst omkring den var- me grøten.

ke hindre det. De hvite som ikke vil være med på den le- ken, kan vi ta hjem til oss i det nye Europa. For her vil det bli plass og fremtid for dem alle.

O. K.

V.

I Nygaardsvolds erindringer vil der formentlig finnes opplysninger om dette, hvil- ket antagelig er grunnen til at man ikke tør trykke dem. (De forsvinner vel ved en «ulykke»).

Som en oppreisning for denne senere så forkjetrede statsminister, (hvilket tjener ham til ære), er det altså opplyst, at han etter bom- bardementet i Trysil «ga ordre til krig». Dermed skulle han også kunne tas til inntekt for denne. Det er for det første tøv, at N. kunne gi ordre til krig (jfr. oven- siterte §), men det viser at han ihvertfall ikke tidligere, det vil si i omtalte statsråd har gitt sitt minne til det.

Når de andre medlemmer av regjeringen ikke vil be- kjenne farge fra dette stats- råd, så får man, inntil så skjer, gå ut fra at Nygaardsvold var helt alene om å ha frigjort seg fra firehundrig- aarignattens underdanighet.

VI.

Det er envidere berettiget etter dette utbrudd fra N. å slutte, at noen beslutning om det uhyrlige påfunn å tilkalle fremmed hjelp til å kullkaste Stortingets beslut- ning, ikke er tatt i dette statsråd. Det må inntil an- net opplyses ansees som en tilsmikelse, at denne påkal- lelse skjedde på regjeringens vegne. Det er hittil kun en påstand. Bevis mangler.

Det turde være heldig av hensyn til statsrådenes eftermæle, at de, i likhet med hva der skjedde etter avslaget av den mannsterke benådningssøknad for pro- fessor Skancke, bekjente sine standpunkter mens det er tid.

VII.

Så gled man over i krig som følge av H. M.s angive- lige loyalitet mot parlamen- tarismen og det alene, hvor- efter han ufortøvet begav seg etter i stortingspresi- dentens kjølvann (og for- mentlig i samme ærind) for like ufortøvet å bli vist hjemigjen — dessverre.

VIII.

Da Stortinget senere på sommeren henstillet til H. M. å ta konsekvensen av sin trusel i Trysil, fikk det av- slag med den begrunnelse at han ikke kunne sviakte det norske folk, som hadde valgt ham til konge. Et forunderlig svar til Stor- tinget, folkets representan- ter.

Der ble i 1905 avholdt to folkeavstemninger, den ene om unionens oppløsning, den annen om kongedømme eller republikk, ingen om konge- valg eller valg av prins Carl.

Der foreligger ikke mange detaljer om prins Carls kan-

didatur, men Norge var ute etter en nøytralitetstraktat av hensyn til det dengang spente forhold til Sverige.

Om dette telegraferete Nan- sen fra London etter en konferanse om samme med lord Landsdowne hjem til Christian Michelsen: «Prins Carl bringer sandsynligvis novembertraktaten utvidet for Norge absolutt neutrali- tet. Bestemte løfter kan ikke gis før tilstanden av- gjort.»

Det er tilstrekkelig. Der foregikk en byttehandel.

«Han levet og døde som en paaholden pen.»

IX.

Begivenhetene i Trysil fikk selvfølgelig sin bauta med innskrift.

Aldri så man utvist større tillit til massetoskeskapens påvirkelighet og lettfengelighet.

X.

Krigen for å berge det parlamentariske snikksnakk forløp, som den måtte for- løpe.

Den første som kom til sannhetens erkjennelse etter Trysil var utenriksministeren. Han var ikke kommet lenger enn til Are i Sverige. Men å ta konsekvensene av den våget han ikke av hensyn til England, hvis hjelp han hadde påkallt!

XI.

Ved statsråd i Tromsø be- sluttet regjeringen å blåse av det hele blant annet av mangel på ammunisjon. Den side av saken burde det kanskje vært tenkt på i Try- sil?

Dette statsråd byr på en begivenhet, som kanskje kan bli et vendepunkt i det norske monarkis bedrøvelige historie. En tilbakevenden til det opprinnelige likhetsfor- hold mellom konge og folk. Landets kronprins lot der føre sitt standpunkt til protokollen, at han ønsket å bli i landet for i den utstrek- ning det var ham mulig å lette trykket for sine lands- menn under den okkupasjon (som nu var en kjennsgjer- ning).

Det er i overensstemmelse med regjering og Storting i Elverum, men ikke med Trysil.

Vi nordmenn er ikke akku- rat forvent med konger, (i de siste fire-femhundreår) som er til å stole på.

XII.

Også H. M. «kom senere hen til andre resultater». Ifølge dagspressen ble han i 1945 spurt om, hvorledes han ville forholde seg neste gang. Da ville han ikke forlate landet var svaret.

Senere har vi opplevet krav om lovfestet forbud mot rømning, så det har vel folket fått nok av.

BONDEDØDEN . .

(Forts. fra side 4)

bare av interesse for pluto- kratene når det kan drives i stor stil. Man sier så fint «Rentabiliteten må heves, for at det kan hevde seg i Fellesmarkedet». Det vil si at middelstandsbonden må vekk. **Middelalderens føydalherredømme** står for døren!

Dette føydalherredømme må forhindres. Riktignok har maskinene inntatt en stor del av leilendingenes plass. Leilendingene, de for- dums frie bønder går til in- dustrien og blir proletariat, fordi de ikke er vokst opp med industrien, fordi de har mistet rotfestet.

Hvordan drives nu bøndene fra gårdene i den frie Vesten? Hvordan «arbeider» plutokratiet?

I Tyskland for eksem- pel stanset i tiden før 1939 nasjonalsocialistene plutokratens framtrengen på landet, idet forgjeldede bønder ble gjort gjeldfri ved statshjelp. Bøndene ble slik i løpet av kort tid i stand til å fø en nasjon, som siden første krig hadde levd på ruinens og sultens grense.

Den frie bondes skapende kraft beviste at en sund og sterk bondestand er eksis- tensgrunnlaget som en nasjon må bygges opp på.

Plutokratiet trenger til

Lærepengene ble dyre.

XIII.

Men var det ikke nettopp tronfølgerens standpunkt i Troms, som Quisling gjorde seg til talsmann for 9. april 1940 (og som ble benyttet i Trysil til akkurat det mot- sette?). Og som han sendte blant annet kaptein Irgens til kongen for å bevege ham til å innta?

Og var det ikke dette ar- beide å lette trykket for sine landsmenn under okkupa- sjonen, som Quisling tok opp fra den dag og av Terboven ble forvist for i august samme år?

Og var det ikke dette ar- beide han tok opp igjen, da han kom tilbake ut på høs- ten?

Mange «jössinger» skylder ham sitt liv, **det vet de.**

Og skyldes det ikke ham alene, at Norge (iflg. H. 7) slapp lettere fra okkupasjo- nen enn noe annet tyskoku- perty land?

XIV.

Som man roper i skogen, får man svar,

Vi er trette nu av tålmodig å være syndebukk for andres vitterlige synder.

Skulle noen finne de her anførte begivenheter uriktige eller logikken mangelfull, så sige han fra.

OLAF HOLM.

visse tider nød, for på den måten å skape billig arbeids- kraft i industrien. Det må da først lamme jordbruket, noe som gjør at menneske- tilbud i industrien stiger, og lønningene presses ned.

Kampen mot bøndene føres med billige lånetilbud, og begynner med en snik- ende forgjeldelse. Der tales om fremgang, mekanisering o. s. v. Bøndene tilbys maski- ner, ofte altfor store, for små bruk. Maskiner øker produktiviteten (men i et kapitalistisk samfund også gjelden). Bensinen bys billi- gere til jordbruket, og stiger litt etter i pris. Man gir subsidier. Hvilken herlig oppfinnelse når det mis- brukes. Subsidier til kunst- gjødsel og produkter. Subsidi- er får bonden til å glemme den reelle pris. Samtidig for- langer industriarbeiderne og byfolk billige produkter. For- holdet mellom investering og produktivitet synker stadig, — og så en dag — ! Subsidi- ene faller vekk, krisen er der, bonden er død. Det er «fine» folks måte å drepe på.

Tysklands Adenauer, stor- kapitalisten Wehrhans svi- gerfar, sa for en tid siden: «Ikke en bonde tvinges til å forlate sin gård». 300.000, tre hundre tusen bønder gikk «frivillig» fra gårdene sine de siste årene bare i Tyskland, og i Frankrike ser det ikke stort anderledes ut. Man trenger dem ikke mer i Fellesmarkedet, heter det.

Nei det er ikke et slikt Europa vi vil ha, det er san- nelig ikke fedrelandenes Eu- ropa.

Den andre siden er den moralske kamp mot bøndene. Et eksempel skal her tas med: De unge bondepikene blir tilbudt førsteklases ar- beidsplasser i industrien, de blir med busser og andre trafikkmidler bragt til byen. «De kan få bo heime», sies det. — Ja, det stemmer. Det er gode og arbeidsomme krefter. Men, de går ikke til- bake til gårdene og bonde- guttene. Bondearbeide er tyngre, det er blitt «simpelt». Gårdbrukerne dør, mennes- kene på dem er de gamle — de unge er vandret vekk til industrien. Gårdene selges, ofte slik at bare gjelden dek- kes. Og kjøperne? Ja, det er for det meste nettopp kon- sernene, industrien som først hentet bondepikene. De nye herrer, føydalherrene i 1962.

Og bøndene — vet de en bedre veg?

Kanskje ligger redningen i en annen samfundsform? I Norge er det enda ikke kom- met så langt. Men kanskje det er verd å spandere en tanke på dette problemet!

IVAR HJORT SVENDSEN.

Dødsdans i Prag -

(Forts. fra s. 4)

«grovarbeidet», de leder bare det planmessige kaos. Også her, i nyhetsavdelingen, blir likvideringen av de tyske maskinskriverer overlatt til de tsjekkiske kolleger. Med et dyrisk brøl «hjelp», som blir besvart av tsjekkerne som har samlet seg på gaten med et truende brøl fordi det blir ropt på tsjekkisk, kaster pikene seg over moren. Man slår henne først tilblods med alt man tilfeldigvis har i hendene. Så blir barna kastet ut av vinduet, det ene etter det annet foran øynene hennes.

På gulvet ligger det igjen en forlatt, fattiglig dukke. Gaten blir vanvittig av raseri da den ser de små, lemlestedede lik av de «tsjekkiske barn». Moren følger barna frivillig, noe som fremkaller stormende munterhet i nyhetsavdelingen. To tyske skrivemaskindamer blir kastet ut etter henne, de andre blir bundet og ført ned i kjelleren.

Michaela kom seg opp på en eller annen måte, hun stolprett og snublet gjennom mange korridorer og i hodet hennes var det bare en eneste tanke: «La meg bli vanvittig eller dø, kjære Gud!» Men hun dør ikke og blir heller ikke vanvittig, hun kryper sammen som et dyr i et lite rum som ser ut som et akvarium. Den ene vegg er av dobbelte, tykke glassplater,

og bak glasset er en sal med dører som står på sokler, med vinduer som er montert på kulisser, med stående og hengende mikrofoner, med svulmende pauker og svære sandsekker, med store blikkplater og blykuler av forskjellig størrelse. Salen er studiet hvor hørespillene blir tatt opp på lyd-bånd og plater. I det lille rum hvor Michaela befinner seg står lange bord med runde plater av metall og av tre belagt med klede. Flate apparater med utallige knapper, brytere og hevarmer står foran glassveggen. Det er kringkastingsteknikkernes rum. Michaela kryper på alle fire bak et skap og blir liggende på gulvet. Hun forsøker å gråte, men hulkingen sitter fast i halsen og holder nesten på å kvele henne. Ut vil den ikke. Hun forsøker å bje, men ordene forekommer henne hule og forter-skede og vil ikke frem over lebene. Helena, Ludwig, papegøyen Jakub, mannen fra Hotel Alcron — de er nå akkurat som henne allesammen i dette helvete. Men Helena vil det ikke hende noe, Helena har jo gjort så meget for tsjekkerne. Ludwig vil det heller ikke hende noe, han er jo jøde og var i ghettoen. Jakub er hjemme, den vil det heller ikke hende noe, dette dyr tenker heldigvis ikke på dyr. Og mannen — — —

(Fortsettes)

Litt om den —

(Forts. fra side 5)

sammen med røde og hvite, mens gamlingen fikk en pen enkeltgrav slik «kikk og bruk er i det fæle kapitalistland Norge. Men det skal sies til begge ære, at de ikke skiftet mening. De holdt fast ved sin gale tro helt til det siste.

Folk som disse gikk aktet og æret rundt blant oss, men de var Sovjets beste hjelpere til å rive ned vårt vern og vår økonomiske og politiske motstandskraft. De gjør svart til hvitt og en godtroende menighet falt lett for disse stortalende individer som kunne vifte både med lærdom og eksamen. Derfor sier da også Rob. Jo i «Sivilt vanvidd og militær fornuft» side 304:

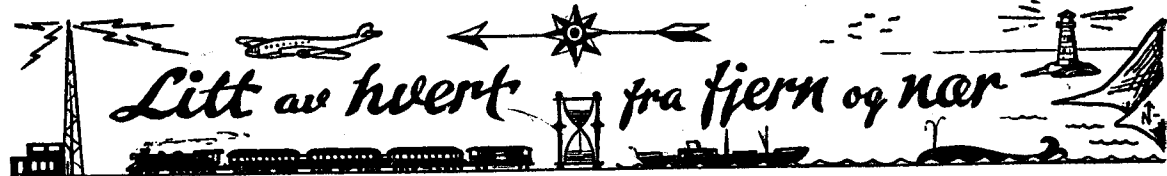
«Et faktum ble straks fastslått ved det påfølgende stortingsvalg. Den motstand mot opprustning og forsvar foran 9. april som Arbeiderpartiet, venstre og kommunistene fulgte, ble godkjent og belønnet. En ny arbeiderregjering fortsatte på Nygaardsvolds grunn med en veldig majoritet bak seg av de tre nevnte partier. Dermed felte de samtidig dommen over den gruppen til høyre som forsøkte å holde forsvaret oppe for at

Norge uten å skamme seg skulle forsvare seg selv så langt midlene rakk. De som ønsket at andre skulle forsvare Norge seiret».

Tro hvor det opplyste Norge henter seg sine ledere fra? Fra eliten kan det iallfall ikke være Nygaardsvold for eksempel. En enkel sjel fra Hommelvika, plankebærer og bra kar, men det må da kreves mere for å være et lands statsminister? Hans medhjelpere var blant annet Monsen, forsvarsministeren som åpent erklærte at han var blitt med i regjeringen for å ødelegge vårt lands forsvar. Det samme program hadde Torp, som også en tid var forsvarsminister, antagelig fordi han 6 februar 1924 var dømt til 5 måneders fengsel for militær oppvigling. Forresten var kamerat Torp også en tid statsminister.

Han løste i noen måneder av kamerat Gerhardsen, som var blitt trøtt, og hele denne avløsningen foregikk helt privat mellom disse to karene. Hvorfor skulle man nevne planen for de borgerlige? De har jo iallfall sovet i den siste menneskealder.

Vi har det travelt med å

EFFEKTIV NYOMVENDELSE

Kom ikke å si at Adenauers tyske halvdel ikke er behørlig nydemokratisk omvendt. Det er i dette underlige rike, hvor alle konkurrerer om å spytte på seg selv og sin fortid, reist en voldsom kritikk mot bundesmarinen, fordi en skoleavdeling anløp Barcelona 26. januar. Denne dag var årsdagen for befrielsen av byen ved general Franco. Og enda verre: kommandanten innbød som gjester ombord 60 spanske soldater, som deltok i Den blå divisjon på østfronten under siste krig. — Hvilken bestyrtelse dette vakte, kan en tenke seg i et folk som av frykt for de nydemokratiske «seierherrer» rundt omkring i landene — blant annet Norge — unnlater å oppfylle sine selvfølgelige æresforpliktelser overfor de frivillige som kjempet på tysk side i verdenskrigen. — Mens en betaler motstanderens illegale kjempere.

OG I USA

Når vi først skriver om underlig politikk, så er ikke til å unngå å nevne USA, hvor en «bekjemper kommunismen» på en så underlig måte. Herom fortelles det blant annet i følgende lille historie: En amerikansk sakfører ville slå fast hvor mange mennesker som arbeidet for det amerikanske Secret Service i Langley i Virginia. Han henvendte seg forgjeves til CIA, til Kongressen og andre myn-

hjelpe underutviklede land og tenker da først og fremst på negrene, siden på de gule, men aldri på de hvite.

Jeg kommer i denne forbindelse til å minnes en utmerket liten bok utgitt av redaktør Nesse i 30-årene. Den het visstnok «Tidsånden som knekket vår økonomi» og den sa blant annet at i Finnmarken var årsinntekten for en voksen kar ca. 230 kroner, men i Troms fylke kr. 100 mere, altså ca. kr.330. Dette var mindre enn arbeidsledighetsbidraget i Syd-Norge på den tid.

Så skal jeg fortelle litt om Finnmarken.

Sommeren 1932 reiste jeg en tur til Kirkenes. Jeg reiste med praktfulle «Irma» av Bergenske D/S og kapteinen ombord, Aslak Loose, var min venn.

Så kom vi til øygarn utenfor Hammerfest, og så sa kaptein Loose:

«På en tur tidligere her i sommer hadde vi med en tysk dame fra Berlin. Da vi passerte disse holmene satt hun ved rekka og gråt, så jeg gikk bort og spurte hva

digheter. Så ringte han opp sovjetambassaden i USA. — Allerede den annen tjenestemann han fikk fatt i opplyste: «For tiden arbeider 3.500 mennesker hos CIA i Langley. Antallet skal imidlertid forhøyes til 22.000». Det kan tydeligvis trenges!

FN-ANGREP PÅ SØR-AFRIKA?

(PNJ) Med alt forbehold gjengir vi en melding som vi har fått fra en ellers godt informert sør-afrikaner. Ifølge den skal FN sammen med de nyopprettede afrikanske og asiatiske stater planlegge en aggresjon mot Sør-Afrika i begynnelsen av kommende år. Da noe slikt ikke synes helt utelukket fra FN's side, er det grunn til å følge med oppmerksomhet kommende forholdsregler eller provokasjoner likeoverfor Sør-Afrika.

ADENAUER BEROLIGER

«DIE WELT» meddeler at bundeskansler Adenauer i et brev til lederne for østtyske flyktningeorganisasjoner har understreket at «forbundsregjeringens politikk forblir uforandret. Oder-Neissegrensen er ikke Tysklands østgrense». Det heter også i brevet at «alle offentlige tjenestemenn skal selvfølgelig holde seg til disse politiske retningslinjer». Denne siste passus tar sikte på påstandene om at ambassadør Kroll skulle ha uttalt seg for en

som var iveien og hvorfor hun gråt.

Hun pekte på gammene, på de skrøpelige skurene som forestilte hus, lappet på tak og vegger med tjære-papp og bordbiter, og snuffet:

«Jeg gråter når jeg tenker på hvorledes menneskene her lever!».

Før krigen var der i Finnmark mange små barn som gikk rundt og frøs i fillete klær, og pengene til livsopphold kom fra et stormfullt og farlig hav. Politikernes interesse for Nord-Norge var liten, det skulle behandles likt med resten av landet. Man var jo demokrater, ikke sant? Svenskene var også demokrater, men på en fornuftigere måte, så obersten i Boden hadde toplønn blant alle svenske oberster. Før han bodde langt mot nord. Og i Narvik hadde funksjonærene ved det svenske Malmbolaget ikke bare god lønn, men også fri reise når de under ferie tok seg en tur sydover. Det viste seg på mange måter at av

godkjennelse av Oder-Neisse-linjen, noe som neppe er riktig. Ellers skulle en synes at en tysk regjering burde føre en slik politikk i praksis at det var unødvendig med slike erklæringer.

VEL BLAST, DAGBLADET!

Efter at alle osloavisene har overgått hverandre i jubel over Frankrikes kapitulasjon i Algerie og over det seirende FLN som nå skal innlede en ny og bedre epoke i menneskehetens historie, er det med en viss skadefryd vi leser en femspaltet overskrift i det zionistvennlige DAGBLADET om at FLN's vicesstatsminister, den i presse, kringkasting og fjernsyn vidtbesungne Ahmed ben Bella har erklært at han vil feire den nyvunne frihet med å stille «100.000 soldater i kampen mot Israel» for «å bistå den arabiske verden med Palestinas frigjøring». Hvor skuffet DAGBLADET, og med det vel også de andre dagsaviser, er over sine protesjeer fremgår kanskje av at det har satt ordene Palestinas frigjøring i anførselstegn.

Sverige og Norge var det vårt kjære fedreland som var «småtenkt».

Nå skal det være bra i Finnmark. Tyskerne svidde jo av alle gammer og hus, hvilket kanskje ikke var så dumt, og en ble så tvunget til å bygge opp bedre husvær, noe som var absolutt bra. Er det noen som tror at kongeriket Norges Storting kunne blitt enig nok til av seg selv å ta denne opprydningsjobben? Neida, neida, aldri i verden, og slett ikke nå når alle humane mennesker må ta seg av de stakkars negrene som mangededs ennå løper rundt uten en eneste bukse!

KONRAD SUNDLO.

FOLK og LAND

Klerschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementspriser:

Kr. 30,- pr. år, kr. 15,- pr. halvår i Skandinavia. Utlandet forøvrig: kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 40,- pr. år, kr. 20,- pr. halvår

Løssalg 75 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.

Bruk postgiro nr. 16450.

Utgiver A/L Folk og Land